

Dosarul nr. 2r-140/23

2-14039943-01-2r-23032023

Instanța de fond: Judecătoria Drochia, sediul Glodeni – A. Țihorschi

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți – A. Corcenco, Iu. Grosu, A. Ciobanu

Instanța de revizuire: Curtea de Apel Bălți – A. Garbuz, Iu. Grosu, A. Ciobanu

DECIZIE

29 martie 2023

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Galina Stratulat
Mariana Pitic

examinând recursul declarat de către Raisa Bogdan, reprezentată de avocatul Doina Crețu,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Veaceslav Chirica, succesor în drepturi al Raisei Chirica, împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Bogalecon-Moldova” și Raisei Bogdan privind declararea nulă a certificatului nr. 16 din 20 aprilie 2001 și a contractului de donație a părții sociale nr. 12335 din 29 august 2013,

împotriva încheierii din data de 26 ianuarie 2023 a Curții de Apel Bălți, prin care s-a respins ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de către Raisa Bogdan, împotriva deciziei din data de 14 decembrie 2017 a Curții de Apel Bălți,

constată:

La 04 decembrie 2014 Nicolai Chirica a depus cerere de chemare în judecată către SRL „Bogalecon-Moldova” și Raisa Bogdan cu privire la declararea nulă a certificatului nr.16 din 20 aprilie 2001 și a contractului de donație a părții sociale nr.12335 din 29 august 2013.

Prin încheierea din data de 16 noiembrie 2016 a Judecătoriei Drochia, sediul Glodeni s-a înlocuit reclamantul Nicolai Chirica cu succesorul în drepturi Raisa Chirica, care prin cererea de concretizare și completare a cerințelor a solicitat recunoașterea nulă a certificatului nr.16 din 20 aprilie 2001 și a contractului de donație a părții sociale în mărime de 1,83 % din capitalul social SRL „Bogalecon-Moldova” din 29 august 2013, înregistrat sub nr.12335, încheiat între Nicolai Chirica și Raisa Bogdan cu aducerea părților la poziția inițială.

Prin hotărârea din data de 22 martie 2017 a Judecătoriei Drochia, sediul Glodeni s-a admis parțial cererea de chemare în judecată, s-a declarat nul certificatul părții sociale nr.16 din 20 aprilie 2001, eliberat de SRL „Bogalecon-Moldova” pe numele lui Nicolai Chirica, s-a respins cerința cu privire la declararea nulă a contractului de donație a părții sociale nr.12335 din 29 august 2013.

Curtea de Apel Bălți prin decizia din data de 14 decembrie 2017 a admis

apelurile declarate de către Raisa Chirica și de către SRL „Bogalecon Moldova”, a casat parțial hotărârea din 22 martie 2017 a Judecătorei Drochia, sediul Glodeni în partea respingerii acțiunii Raisei Chirica privind declararea nulității contractului de donație a părții sociale nr.12335 din 29 august 2013, cu emiterea în partea dată a unei noi hotărâri prin care a admis acțiunea înaintată de Raisa Chirica împotriva SRL „Bogalecon Moldova” și Raisa Bogdan cu privire la declararea nulă a contractului de donație a părții sociale nr.12335 din 29 august 2013, a constatat nulitatea absolută a contractului de donație a părții sociale nr.12335 din 29 august 2013, încheiat între Nicolai Chirica și Raisa Bogdan, în rest, a menținut dispozițiile din hotărâre, fără modificări.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din data de 27 iunie 2018 recursul declarat de către Raisa Bogdan s-a considerat inadmisibil.

La 14 decembrie 2022 Raisa Bogdan a depus cerere de revizuire asupra deciziei Curții de Apel Bălți din data de 14 decembrie 2017, prin care a solicitat admiterea cererii de revizuire, casarea deciziei instanței de apel și rejudecarea cauze.

Curtea de Apel Bălți prin încheierea din data de 26 ianuarie 2023 a respins ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de către Raisa Bogdan împotriva deciziei din data de 14 decembrie 2017 a Curții de Apel Bălți.

Împotriva deciziei instanței de apel a depus recurs Raisa Bogdan, reprezentată de avocatul Doina Crețu, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii cu restituirea cauzei pentru rejudecarea problemei soluționate prin încheiere.

În motivarea recursului Raisa Bogdan a indicat dezacordul cu soluția adoptată, menționând că instanța de revizuire nu a motivat și nu a explicat revizuyentei cum să-și apere drepturile și interesele pe cale judiciară în cazul când instanțele de judecată au adoptat două soluții diferite în cauza civilă inițiată de Nicolai Chirica împotriva SRL „Bogalecon-Moldova” și Raisei Bogdan cu privire la declararea nulă a certificatului nr.16 din 20 aprilie 2001 și a contractului de donație a părții sociale nr.12335 din 29 august 2013.

Raisa Bogdan a susținut că prin decizia Curții de Apel Bălți din data de 14 decembrie 2017 se încalcă autoritatea de lucru judecat a deciziei irevocabile a Curții de Apel Bălți din data de 05 iunie 2014, prin care s-a respins ca fiind neîntemeiată pretenția lui Nicolai Chirica privind declararea nulă a contractului de donație a părții sociale nr.12335 din 29 august 2013.

La fel a menționat că instanța de judecată a emis o hotărâre cu privire la drepturile persoanelor care nu au fost implicate în proces și anume nu a fost atrasă în proces IP „Agenția Servicii Publice”, Departamentul înregistrare și licențiere a unităților de drept, Serviciul înregistrare a unităților de drept Bălți, organ care urma să emită decizia privind înregistrarea modificărilor în Registrul de stat a persoanelor juridice.

În conformitate cu prevederile art. 424, alin. (2) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de către curțile de apel.

Conform articolului 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Încheierea Curții de Apel Bălți a fost adoptată la 26 ianuarie 2023. Copia încheierii fiind expediată participanților la proces la 13 februarie 2023.

Raisa Bogdan, reprezentată de avocatul Doina Crețu, s-a conformat prevederilor legale și la 24 februarie 2023, în termen, a expediat recursul în adresa Curții de Apel Bălți,

În corespundere cu art. 426, alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Examinând recursul declarat, prin prisma argumentelor invocate de recurentă și a materialelor din dosar, coroborate cu normele de drept pertinente speței, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a-l respinge și a menține încheierea Curții de Apel Bălți, din motivele ce succed.

În conformitate cu prevederile art. 427, lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Din conținutul recursului rezultă că Raisa Bogdan nu este de acord cu încheierea din 26 ianuarie 2023 a Curții de Apel Bălți, prin care s-a respins ca inadmisibilă cererea de revizuire.

La fel, s-a constatat că pentru a se pronunța astfel, instanța de revizuire a reținut că argumentele, invocate de către Raisa Bogdan, nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 449, lit. b) și c) din Codul de procedură civilă, deoarece la data emiterii deciziei din data de 14 decembrie 2017, atât revizuenta, cât și instanța de apel cunoșteau despre decizia irevocabilă a Curții de Apel Bălți din data de 05 iunie 2014, însă decizia Curții de Apel Bălți din data de 14 decembrie 2017 a fost adoptată, fiind invocate alte temeiuri de drept și de fapt de către partea reclamantă, nefiind plauzibil argumentul că a fost adoptată o decizie care contravine deciziei din anul 2014.

Instanța de revizuire a mai reținut că prin decizia adoptată la 14 decembrie 2017 nu se încalcă careva drepturi ale IP „Agenția Servicii Publice”, Departamentul înregistrare și licențiere a unităților de drept, Serviciul înregistrare a unităților de drept Bălți din motiv că instituțiile menționate sunt autorități de executare.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră justă concluzia instanței de revizuire privind respingerea ca inadmisibilă a cererii de revizuire.

Instanța de recurs menționează că revizuirea este posibilă doar în cazurile în care sunt invocate și sunt probate circumstanțe, fapte ori evenimente prevăzute de lege ca temeiuri, care sunt esențiale pentru relațiile în litigiu și de natură să influențeze soluția adoptată. Temeiurile declarării revizuirii sunt expres prevăzute în art. 449 din Codul de procedură civilă, care poartă un caracter exhaustiv.

Deci, revizuirea unei hotărâri date de către instanță este posibilă doar în cazul în care solicitantul, după devenirea irevocabilă a hotărârii, intră în posesia unui temei din cele prevăzute de art. 449 din Codul de procedură civilă. În același timp, acest temei trebuie să vizeze situația de fapt, care a fost obiectul examinării în instanța de fond, dat fiind că instanța de recurs verifică corectitudinea aplicării și

interpretării de către instanța inferioară a normelor de drept material și procesual în limitele materialelor din dosar și în limitele recursului declarat, or, nu poate fi revizuită o hotărâre care elucidează o anumită situație de fapt, asupra căreia s-a pronunțat instanța de fond, prin prisma unui temei care caracterizează o altă situație.

Astfel, pentru a redeschide procesul trebuie să fie invocate temeiurile prevăzute de către art. 449 din Codul de procedură civilă și prezentate circumstanțele sau faptele existente obiectiv pentru declararea revizuirii confirmate în fața instanței prin prezentarea unor probe concludente.

Din conținutul cererii de recurs în coroborare cu cererea de revizuire depusă de către Raisa Bogdan rezultă că aceasta a invocat drept temei de revizuire prevederile art. 449, lit. b) și c) din Codul de procedură civilă.

În acest context, instanța de recurs reiterează că conform art. 449, lit. b) din Codul de procedură civilă, revizuirea se declară în cazul în care au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale cauzei care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a cauzei.

În interpretarea corectă a prevederii enunțate, instanța de recurs relevă că circumstanțele sau faptele menționate trebuiau să existe obiectiv până la pronunțarea hotărârii, iar revizuenta nu putea ști despre aceste circumstanțe anterior pronunțării hotărârii, revizuirea căreia se atacă.

La caz, Raisa Bogdan, fiind în dezacord cu soluția adoptată de către instanța de apel prin decizia din data de 14 decembrie 2017, a indicat că aceasta contravine deciziei irevocabile a Curții de Apel Bălți din data de 05 iunie 2014, care de alt fel este anexată la materialele dosarului și despre care a cunoscut atât revizuenta cât și instanța de apel.

Prin urmare, instanța de revizuire corect și întemeiat a respins cererea de revizuire înaintată de către Raisa Bogdan împotriva deciziei din data de 14 decembrie 2017 a Curții de Apel Bălți, deoarece temeiul invocat în susținerea cererii de revizuire nu se încadrează în dispozițiile art. 449, lit. b) din Codul de procedură civilă și nu poate fi interpretat ca circumstanțe sau fapte esențiale ale cauzei care nu i-au fost și nu au putut fi cunoscute anterior.

Raisa Bogdan în susținerea cererii de revizuire a invocat și prevederile art. 449, lit. c) din Codul de procedură civilă, menționând că instanțele de judecată au emis hotărâri prin care a afectat drepturile IP „Agenția Servicii Publice”, Departamentul înregistrare și licențiere a unităților de drept, Serviciul înregistrare a unităților de drept Bălți, fără a fi atras în proces.

În conformitate cu art. 449, lit. c) din Codul de procedură civilă, revizuirea se declară în cazul în care instanța a emis o hotărâre cu privire la drepturile persoanelor care nu au fost implicate în proces.

Pentru a invoca temeiul indicat de revizuent este necesar ca prin hotărârea supusă revizuirii să fie afectate drepturile unor persoane neimplicate în proces.

La caz, Curtea de Apel Bălți corect a respins și acest argument, deoarece careva drepturi ale IP „Agenția Servicii Publice”, Departamentul înregistrare și licențiere a unităților de drept, Serviciul înregistrare a unităților de drept Bălți, care este un organ de executare a hotărârii judecătorești, nu au fost încălcate.

În aceste circumstanțe, Colegiul remarcă că revizuirea este o cale de retractare a hotărârii și nu de reformare, adică în cadrul revizuirii nu se verifică legalitatea și temeinicia hotărârii adoptate, ci în baza unor temeuri strict prevăzute de lege are loc redeschiderea procesului și aceste temeuri trebuie să fie obiective, reale și legale, ce s-ar încadra în prevederile art. 449 din Codul de procedură civilă, de asemenea, aceste temeuri urmează a fi aplicate așa cum le-a determinat norma juridică respectivă. Iar o cerere care nu conține aceste temeuri, nu poate fi examinată ca cerere de revizuire, fiind inadmisibilă încercarea de rediscutare a unei hotărâri irevocabile.

Ține de notat că procedura de revizuire prevăzută la art. 449 – 453 din Codul de procedură civilă servește scopului înlăturării lacunelor și omisiunilor justiției care urmează a fi aplicate într-o manieră compatibilă cu prevederile art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, fiind respectat principiul securității raporturilor juridice, care semnifică, potrivit jurisprudenței degajate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului că, o soluție definitivă al oricărui litigiu nu urmează a fi rediscutată. Excepție de la acest principiu poate fi doar cazul când reexaminarea este necesară în virtutea circumstanțelor fundamentale și obligatorii (speța de referință *Brumărescu c. României*, hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului din 28 octombrie 1999).

Astfel, securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului *res judicata*, adică caracterul irevocabil al hotărârilor judecătorești, care cere ca nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile și obligatorii doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei. Competența instanțelor ierarhic superioare de revizuire trebuie exercitată pentru a corecta erorile judiciare și omisiunile justiției, dar nu pentru a efectua o nouă examinare. Revizuirea nu trebuie considerată un apel sau recurs camuflat, iar simpla existență a două opinii diferite cu privire la aceeași chestiune nu este un temei de reexaminare. O abatere de la acest principiu este justificată doar atunci când este necesară, datorită unor circumstanțe esențiale și convingătoare (*Josan vs. Moldova*, nr. 37431/02, §25; *Brumărescu vs. România*, nr. 28342/95, §6; *Ryabykh vs. Rusia*, nr. 52854/99, §52).

În această ordine de idei, și având în vedere normele legale naționale și raționamentele Curții Europene a Drepturilor Omului enunțate supra, instanța de recurs reține că o eventuală admitere a cererii de revizuire depusă de către Raisa Bogdan în lipsa unor circumstanțe fundamentale și obligatorii, ar însemna încălcarea principiului securității raporturilor juridice și a drepturilor celeilalte părți la un proces echitabil garantate de art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

În susținerea opiniei enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție mai invocă și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului speța *Popov (2) c. Moldovei* din 6 decembrie 2005, definitivă din 6 martie 2006.

Luând în considerație cele expuse, instanța de recurs concluzionează că argumentele invocate în recurs sunt neîntemeiate, fapt pentru care recursul declarat împotriva încheierii din 26 ianuarie 2023 a Curții de Apel Bălți urmează a fi respins cu menținerea încheierii enunțate.

În conformitate cu art. 427, lit. a) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge recursul declarat de către Raisa Bogdan, reprezentată de avocatul Doina Crețu.

Se menține încheierea din data de 26 ianuarie 2023 a Curții de Apel Bălți, adoptată în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Veaceslav Chirica, succesor în drepturi al Raisei Chirica, împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Bogalecon-Moldova” și Raisei Bogdan privind declararea nulă a certificatului nr. 16 din 20 aprilie 2001 și a contractului de donație a părții sociale nr. 12335 din 29 august 2013.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Galina Stratulat

Mariana Pitic